

FYLKESTINGSSAK

Saksnummer	Utvalg/komite	Dato
147/2026	Fylkesrådet	22.05.2026
080/2026	Fylkestinget	15.06.2026
	Komite for næring	15.06.2026

Høring - fiskeritillatelser, kvotetak og fordeling av strukturegevinst

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Nordland fylkesting legger til grunn at endringer i fiskeriregelverket samlet sett skal bidra til levende kystsamfunn, regional verdiskaping og sysselsetting langs kysten i Nordland.
2. Nordland fylkesting ber om at strukturvoteordningen og eventuelle endringer i kvotetak i kystflåten utformes slik at økt eier- og kvotekonsentrasjon begrenses, og at mangfoldet i flåtestrukturen opprettholdes.
3. Nordland fylkesting understreker at fordeling av strukturegevinst må bidra til å styrke grunnkvotene i aktive fartøygrupper og at hensynet til eksisterende flåtestruktur og verdiskaping ivaretas.
4. Nordland fylkesting ber om at håndteringen av strukturegevinst i forhold til kvotetak og eierkonsentrasjonsregler gir stabile og forutsigbare rammevilkår.
5. Nordland fylkesting legger til grunn at regelverket også fremover skal sikre reelle muligheter for rekruttering til fiskeryrket, herunder gjennom ordninger i åpen gruppe.
6. Nordland fylkesting ber om at regelverket i større grad legger til rette for og gir incentiver til helårsfiske og kombinasjonsdrift i kystflåten, herunder fiske etter flere arter gjennom året, slik at faktisk aktivitet og stabil råstofftilgang til landbasert industri styrkes.
7. Nordland fylkesting ber om at de samlede virkningene av regelendringene for flåtestruktur, rekruttering, faktisk aktivitet i fisket og regional fordeling av fiskeressurser vurderes samlet og over tid, og forutsetter at det åpnes for nødvendige justeringer dersom målene om levende kystsamfunn ikke nås.
8. Nordland fylkesting oversender den vedtatte høringsuttalelsen til Fiskeridirektoratet innen fastsatt høringsfrist.

Bodø den 22.05.2026
Marianne Dobak Kvensjø
fylkesrådsleder
sign

Svein Øien Eggesvik
fylkesråd for næring
sign

Sammendrag

Saken gjelder innspill fra Nordland fylkeskommune til høring om forslag til nytt regelverk for fiskeritillatelser, kvotetak og fordeling av strukturegevinst. Høringen er sendt ut av

Fiskeridirektoratet på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet, med høringsfrist 26. juni 2026, og følger opp tidligere vedtak i Stortinget gjennom blant annet Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap*.

Forslagene innebærer flere endringer i rammebetingelsene for norsk fiskerinæring. Et hovedgrep er overgang fra dagens ordning med årlige deltakeradganger og spesielle tillatelser til tidsavgrensede fiskeritillatelser. Videre foreslås det justeringer i strukturkvoteordningen, herunder mulig økt fleksibilitet i kvotetak i kystflåten, samt fastsetting av regler for fordeling av strukturgevinst når tidsbegrensede strukturkvoter utløper fra og med 2026.

Endringene kan bidra til økt forutsigbarhet og bedre driftsgrunnlag for aktive fartøy, men reiser samtidig viktige spørsmål knyttet til flåtestruktur, eier- og kvotekonsentrasjon, rekruttering til fiskeryrket og fordeling av ressursene. For Nordland, som er et av landets største fiskerifylker med stor betydning av kystflåten og mange fiskeriavhengige lokalsamfunn, kan forslagene få store konsekvenser.

Fylkesrådet foreslår derfor at Nordland fylkesting i høringsinnspillet uttrykker fylkets forventninger til at fiskeripolitikken og regelverksendringene samlet sett ivaretar fiskerinæringen, bidrar til levende kystsamfunn og sikrer rekruttering og verdiskaping i Nordland.

Relevans for Nordland

Nordland er et av landets største fiskerifylker, med en relativt diversifisert fiskeflåte og mange lokalsamfunn der fiskeri og fiskeindustri utgjør en sentral del av næringsgrunnlaget. Seks av kommunene i Lofoten, flere kommuner i Vesterålen og deler av Helgeland har høy andel sysselsetting knyttet til fiskerinæringen. De to mest fiskeriavhengige kommunene i landet, Værøy og Røst, ligger i Nordland.

Nordland fylkeskommune fikk i 2025 utarbeidet et eksternt kunnskapsgrunnlag om effektene av fiskekvotereduksjoner i fylket (KPB og Oslo Economics), etter offentlig anbud. Rapporten dokumenterer fiskerinæringens betydning for verdiskaping, sysselsetting og bosetting i Nordland, og belyser hvordan endringer i kvotenivåer og rammebetingelser i fiskeriene påvirker samspeillet mellom flåte, landindustri og lokalsamfunn.

Kunnskapsgrunnlaget peker på at konsekvensene av endrede rammevilkår varierer mellom fartøygrupper, regioner og deler av verdikjeden, og at forhold som aktivitetsnivå i flåten og tilgang på råstoff har stor betydning for landbasert virksomhet.

Forslagene i denne høringen berører sentrale rammer for fiskerinæringen i Nordland. Det er derfor viktig å vurdere regelverksendringene i lys av hvordan de samlet sett kan påvirke flåtestruktur, aktivitetsnivå, råstofftilgang og verdiskaping i kystsamfunnene, innenfor de rammene som er fastsatt i nasjonale vedtak.

Bakgrunn og fakta

På bestilling fra Nærings- og fiskeridepartementet 16. oktober 2025 og 3. mars 2026 har Fiskeridirektoratet sendt på høring:

1. Forslag til ny forskrift om fiskeritillatelser og deltakelse i åpne fiskerier. Denne forskriften skal erstatte konsesjonsforskriften og deltakerforskriften.
2. Forslag til ny forskrift om spesielle kvoteordninger og strukturgevinst. Denne

forskriften skal erstatte forskrift om strukturkvoteordning mv. for havfiskeflåten, og forskrift om spesielle kvoteordninger for kystfiskeflåten.

Høringsnotat med utkast til nye forskrifter er vedlagt. Høringsfristen er 26. juni 2026.

Forslagene følger opp vedtak fattet av Stortinget gjennom blant annet Meld. St. 32 (2018–2019) *Et kvotesystem for økt verdiskaping* og Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, samt senere endringer i deltakerloven og havressursloven. Formålet er å skape et mer helhetlig, forutsigbart og rettferdig regelverk for deltakelse i norske fiskerier.

Et sentralt bakteppe for høringen er at de første tidsbegrensede strukturkvotene utløper 31. desember 2026. Dette gjør det nødvendig å fastsette nye regler for fordeling av den såkalte strukturgevinsten, samt å avklare hvordan denne skal håndteres innenfor dagens kvotetak og eierkonsentrasjonsregler.

Dette ber Fiskeridirektoratet om innspill på

I høringsnotatet ber Fiskeridirektoratet om innspill knyttet til både konkrete forslag til nytt regelverk og de samlede virkningene av forslagene.

Dette gir fylkeskommunen et legitimt handlingsrom til å synliggjøre forventninger om at de foreslåtte endringene ivaretar viktige hensyn som Nordlands flåtestruktur, mulighet for rekruttering, rettferdig fordeling av fiskeressurser, og bidrar til verdiskaping og levende kystsamfunn.

I tråd med føringene i høringsnotatet legges det til grunn at gruppeinndelingen i kystfiskeflåten og øvrige strukturelle hovedgrep fastsatt av Stortinget ligger fast. Vurderingene i saken avgrenses derfor til virkningene av foreslåtte regelverksendringer innenfor disse rammene.

Forslag om overgang til fiskeritillatelser

Et hovedforslag i høringen er å erstatte dagens system med årlige deltakeradganger (fastsatt i deltakerforskriften), og spesielle tillatelser (konsesjoner), med tidsuavgrensede fiskeritillatelser.

Dette innebærer at:

- fartøy som i dag årlig må søke eller oppfylle vilkår for deltakeradgang, vil få en mer varig rett til å delta i fisket
- vilkår for deltakelse flyttes fra årlige forskrifter til tillatelsen som sådan
- fiskeritillatelsene får samme rettslige innhold som dagens konsesjoner

Konsesjonsordningene er i dag, med noen få unntak, tidsuavgrenset. Vilkårene for tildeling av spesielle tillatelser ligger i utgangspunktet fast. Når det gjelder de årlige deltakeradgangene og vilkår knyttet til disse, fastsettes disse i en årlig deltakerforskrift. I teorien vil derfor deltakervilkårene kunne endres fra år til år. Over tid viser erfaring ifølge Fiskeridirektoratet at de enkelte deltakervilkårene i all hovedsak videreføres fra år til år. Skillet mellom årlige deltakeradganger og spesielle tillatelser (konsesjoner) har i dag derfor

begrenset praktisk betydning.

Den foreslåtte endringen innebærer i hovedsak en formalisering av dagens praksis, der de samme fartøyene gis deltakeradgang fra år til år, innenfor rammene av deltakerloven, havressursloven og øvrig regelverk. Formålet er å forenkle regelverket og øke forutsigbarheten for næringen.

Forslag om videreføring og justering av strukturvoteordningen

Strukturvoteordningen, som ble innført på begynnelsen av 2000tallet, foreslås videreført, men med enkelte endringer. Bakgrunnen for ordningen var svak lønnsomhet og overkapasitet i deler av fiskeflåten. Ordningen gir adgang til å samle kvoter på færre fartøy for å oppnå bedre lønnsomhet og drift, mot at fartøy tas permanent ut av fisket.

I høringsnotatet foreslår Fiskeridirektoratet blant annet å videreføre dagens kvotetak, men åpne for økt fleksibilitet innen enkelte hjemmelslengdegrupper i kystflåten. Dette kan innebære mulighet for høyere samlet kvotefaktor i enkelte flåtegrupper.

Direktoratet ber samtidig om innspill knyttet til:

- hvordan strukturgevinst bør håndteres i forhold til gjeldende kvotetak
- om strukturgevinst helt eller delvis bør inngå i beregningen av kvotetak, eller behandles separat
- om det er behov for økt fleksibilitet i kvotetakene i kystfiskeflåten, og hvilke konsekvenser dette kan få

Begrunnelsen for forslagene er at endrede rammevilkår og økte kostnader gjør det nødvendig å sikre tilstrekkelig driftsgrunnlag for aktive fartøy. Samtidig viser statistikk i høringsnotatet at antall fartøy og tillatelser i flere kystgrupper har gått betydelig ned de siste årene. Dette gjelder også i Nordland, særlig i de mindre og mellomstore lengdegruppene.

Forslag om fordeling av strukturgevinst

Når tidsbegrensede strukturkvoter utløper fra 2026, oppstår det strukturgevinst. Stortinget har vedtatt at utgåtte strukturkvoter skal tilbakeføres og fordeles etter en modell (modell X) som innebærer:

- 100 prosent effekt på fartøyenes grunnkvoter
- 50 prosent effekt på gjenværende strukturkvoter
- fordeling innen den aktuelle fartøygruppen, basert på opprinnelig hjemmelslengde

I høringsnotatet ber Fiskeridirektoratet blant annet om innspill på:

- om foreslått modell for fordeling av strukturgevinst ved utløp av tidsbegrensede strukturkvoter, i tråd med Stortingets vedtak, er hensiktsmessig
- hvordan fordeling med full effekt på grunnkvoter og halv effekt på gjenværende strukturkvoter slår ut for ulike fartøy og fartøygrupper

Fiskeridirektoratet foreslår i høringen å fastsette disse prinsippene i forskrift. Fordelingen vil gi økte kvoter til aktive fartøy, men effekten vil variere mellom fartøygrupper og regioner. I Nordland, med mange fartøy i kystflåten og betydelig historisk strukturering, vil fordelingen

kunne ha betydning for både enkeltfartøy og den samlede flåtestrukturen.

Uavklarte spørsmål om strukturgevinst, kvotetak og eierkonsentrasjon

I høringsnotatet skisserer Fiskeridirektoratet flere mulige løsninger for hvordan strukturgevinst skal håndteres dersom fordelingen medfører at fartøy overstiger gjeldende kvotetak eller eierkonsentrasjonsgrenser. Blant alternativene som omtales er:

- at overskytende kvote tas tilbake til fartøygruppen
- at overskytende kvote splittes eller omfordeles
- at strukturgevinst helt eller delvis holdes utenfor kvotetak

Direktoratet ber i denne sammenheng om innspill på:

- hvordan forslagene samlet sett påvirker eier- og kvotekonsentrasjon
- om foreslåtte løsninger er tilstrekkelige for å motvirke uønsket konsentrasjon over tid
- om strukturgevinst bør synliggjøres som en egen kvotetype (strukturgevinsttillegg), og om et slikt tillegg eventuelt bør være tidsbegrenset eller varig

Disse spørsmålene er ikke fullt ut avklart i høringsnotatet, og berører sentrale avveininger i fiskeripolitikken. Valg av løsning vil kunne ha ulike konsekvenser for stabilitet, investeringsvilkår og den regionale fordelingen av fiskeressursene.

Innspill fra fiskere i Nordland

I arbeidet med saken har fylkeskommunen vært i kontakt med både fiskere og fiskeriorganisasjoner. På tidspunktet for saksforberedelsen pågår det interne prosesser i flere av organisasjonene, og det foreligger derfor ikke samordnede eller endelige innspill fra organisasjonene. Samtidig bygger høringsnotatet og forslagene fra Fiskeridirektoratet i stor grad på tidligere prosesser og kompromissvedtak fra fiskernes interesseorganisasjoner.

For å få belyst hvordan gjeldende og foreslåtte regelverksendringer oppleves i praksis, er det innhentet kvalitative innspill gjennom dialog med fiskere i Nordland. Innspillene som er gjengitt nedenfor er ment å supplere den øvrige beskrivelsen av bakgrunn og virkninger i saken, og gir eksempler på erfaringsbaserte perspektiver fra yrkesutøvere i fiskerinæringen. Innspillene representerer ikke et omforent syn i næringen, men enkeltstående erfaringer og vurderinger innenfor en bredere fiskeripolitisk sammenheng.

Strukturkvoteordningen beskrives som opprinnelig etablert for å tilpasse flåtekapasiteten til ressursgrunnlaget og styrke lønnsomheten i aktivt fiskeri, gjennom midlertidig strukturering og senere tilbakeføring av kvoter til fartøygruppene (det som omtales som strukturgevinst), primært som styrking av grunnkvotene. Videre beskrives struktureringen å ha sammenfalt med endringer i flåtestrukturen, der enkelte fartøygrupper, særlig i hjemmelslengdeområdet 15–21 meter, over tid er blitt redusert i antall. Samtidig pekes det på at deler av fiskeriaktiviteten i større grad foregår med større fartøy og lengre fra kysten. Dette beskrives å kunne påvirke hvordan ulike fartøygrupper i praksis har mulighet til å utnytte tilgjengelige kvoter, selv om formelle deltakeradganger består.

Betydningen av kombinasjonsdrift og helårsfiske i den tradisjonelle kystflåten trekkes også frem. Slike driftsformer beskrives som viktige for økonomisk trygghet, fleksibilitet og gradvis utvikling av virksomheten. Det pekes samtidig på at helårsfiske kan bidra til mer stabil råstofftilførsel og aktivitet ved mottak på land, slik samspillet i verdikjeden oppleves fra

fiskernes ståsted. Endringer i regelverk og struktur som påvirker grunnlaget for helårsfiske, beskrives å kunne ha betydning for samspillet mellom flåte og landbasert virksomhet.

Når det gjelder rekruttering, beskrives åpen gruppe og fartøy under 11 meter som tidligere viktige innganger til næringen, der nye fiskere kunne bygge erfaring og kapital før investering i fartøkvoter. Samtidig beskrives ulike strukturelle forhold, herunder kapitalbehov, kvoteordninger og samvirkende reguleringstiltak, å ha gjort denne rekrutteringsveien mindre tilgjengelig over tid. Det vises også til at utforming av ordninger knyttet til strukturgevinst kan få betydning for hvilke aktører som får styrket sitt kvotegrunnlag, og dermed for rekruttering og alderssammensetning i flåten.

Innspillene berører videre sammenhengen mellom deltakelse og faktisk aktivitet i fiskeriene, særlig i åpen gruppe. Det gis uttrykk for at tydeligere koblinger mellom deltakelse og aktivitet kan bidra til at åpen gruppe fortsatt fungerer som en inngang til yrkesfiske. Samlet sett illustrerer innspillene behovet for at strukturgevinst, kvotetak og særordninger vurderes i sammenheng, med oppmerksomhet på langsiktige virkninger for flåtestruktur, rekruttering og samspill i verdikjeden.

Involvering

Det er innhentet innspill gjennom dialog med fiskere i Nordland.

Medvirkningsråd

Saken er sendt over til medvirkningsrådene for innspill, men det er ikke mottatt innspill per dags dato.

Problemstilling

Hvordan bør Nordland fylkeskommune forholde seg til forslagene om fiskeritillatelse, kvotetak og fordeling av strukturgevinst, slik at hensynet til verdiskaping, rekruttering og levende kystsamfunn i Nordland ivaretas?

Faglig drøfting – alternative løsninger og konsekvenser

Forslagene i høringen legger opp til økt forutsigbarhet og forenkling gjennom mer permanente fiskeritillatelse. Dette kan redusere årlig usikkerhet for næringen og bedre grunnlaget for langsiktig planlegging og investeringer. Endringen innebærer i hovedsak en formalisering av dagens praksis, der de samme fartøyene gis deltakeradgang fra år til år, innenfor rammene av deltakerloven, havressursloven og øvrig regelverk.

Økt fleksibilitet i kvotetak i kystflåten kan styrke driftsgrunnlaget for gjenværende fartøy og legge til rette for helårsdrift og bedre lønnsomhet. Samtidig kan slike endringer bidra til økt konsentrasjon av kvoter og kapital på færre fartøy og eiere, noe som over tid kan svekke rekruttering, mangfold i flåten og den regionale fordelingen av fiskeressursene, særlig i kystfylker som Nordland.

Strukturgevinsten oppstår når tidsbegrensede strukturkvoter utløper, og representerer et virkemiddel som kan påvirke utviklingen av flåtestruktur og aktivitet framover. Hvordan strukturgevinsten fordeles og håndteres i samspill med kvotetak og regler for eierkonsentrasjon, vil ha stor betydning for hvilke fartøygrupper som styrkes, og hvordan verdiskaping og aktivitet fordeles mellom regioner. Fordeling av strukturgevinst etter gjeldende modell vil gi kvoteøkninger i eksisterende flåtegrupper, men virkningene vil variere mellom fartøy, fartøygrupper og geografiske områder.

Det legges samtidig til grunn at strukturvoteordningen er utformet med tidsbegrensning og tilbakeføring til fartøygruppen som sentrale forutsetninger, og at vurderinger av strukturgevinst må skje innenfor disse rammene og i tråd med ordningens opprinnelige formål.

Det finnes ulike tilnærminger til hvordan strukturgevinst bør håndteres, enten ved at gevinsten fullt ut tilfaller samme fartøygruppe, eller ved at deler av gevinsten benyttes mer målrettet for å styrke rekruttering og opprettholde aktivitet i kystfisket. Dette viser at håndteringen av strukturgevinst ikke er et gitt eller rent teknisk spørsmål, men innebærer politiske valg innenfor et reelt handlingsrom.

Vedtaks punkt 3-6 uttrykker Nordland fylkestings forventninger til virkningene av regelverksendringene for flåtestruktur, rekruttering og faktisk aktivitet i fisket innenfor de overordnede rammene fastsatt av Stortinget, men tar ikke stilling til valg av konkret fordelingsmodell for strukturgevinst.

Et nullalternativ er å ikke avgi høringsinnspill, samtidig som høringen overlates til andre aktører som gir innspill. Et annet alternativ er å gi et høringsinnspill som støtter hovedgrepet i regelverksendringen, men som fremhever behovet for at fiskeripolitikken og regelverksendringene samlet sett ivaretar fiskerinæringen, kystsamfunnene og verdiskapingen i Nordland.

Fylkesrådets vurderinger og konklusjon

Fylkesrådet mener at forslagene samlet sett legger til rette for økt forutsigbarhet og forenkling i fiskeriforvaltningen, noe som kan gi bedre grunnlag for langsiktig planlegging og verdiskaping i næringen. Samtidig vurderer fylkesrådet at de foreslåtte regelverksendringene berører grunnleggende rammer for fiskerinæringen og innebærer betydelige verdier og potensielle konsekvenser for flåtestruktur, rekruttering, faktisk aktivitet i fisket og utviklingen av kystsamfunn i Nordland.

Fylkesrådet legger til grunn at håndteringen av strukturgevinst, kvotetak og fiskeritillatelse er en del av fiskeripolitikken der nasjonale myndigheter har ansvar for helhetlige vurderinger og for å sikre at virkninger av regelverksendringer er tilstrekkelig belyst og håndtert. Fylkesrådet forventer at dette skjer på en måte som ivaretar næringsmessige, regionale og samfunnsmessige hensyn, og som over tid ikke gir utilsiktede negative effekter for fiskerinæringen, kystsamfunnene og verdiskapingen i Nordland.

Fylkesrådet vil særlig peke på:

- behovet for å begrense utilsiktede konsentrasjons og struktureffekter i kystflåten
- viktigheten av at fordeling av strukturgevinst bidrar til å styrke aktive fartøygrupper og ikke svekker mindre og mellomstore fartøy som utgjør en vesentlig del av næringsgrunnlaget i mange kystsamfunn
- behovet for at kvotetak, strukturgevinst og øvrige reguleringer ses i sammenheng med mål om faktisk aktivitet i fisket, rekruttering og stabil råstofftilgang til landbasert industri

Fylkesrådet foreslår derfor at Nordland fylkesting i høringsinnspillet uttrykker fylkets forventninger til at fiskeripolitikken og regelverksendringene samlet sett ivaretar fiskerinæringen, kystsamfunnene og den regionale verdiskapingen i Nordland.

Økonomiske konsekvenser av innstillingen

Saken gjelder høringsinnspill til statlig regelverk og medfører ingen direkte økonomiske

konsekvenser for Nordland fylkeskommune. Arbeidet dekkes innenfor ordinær administrativ drift.

22.05.2026 Fylkesrådet

Votering i Fylkesrådet

Enstemmig

Innstilling fra Fylkesrådet

1. Nordland fylkesting legger til grunn at endringer i fiskeriregelverket samlet sett skal bidra til levende kystsamfunn, regional verdiskaping og sysselsetting langs kysten i Nordland.
2. Nordland fylkesting ber om at strukturvoteordningen og eventuelle endringer i kvotetak i kystflåten utformes slik at økt eier- og kvotekonsentrasjon begrenses, og at mangfoldet i flåtestrukturen opprettholdes.
3. Nordland fylkesting understreker at fordeling av strukturgevinst må bidra til å styrke grunnkvotene i aktive fartøygrupper og at hensynet til eksisterende flåtestruktur og verdiskaping ivaretas.
4. Nordland fylkesting ber om at håndteringen av strukturgevinst i forhold til kvotetak og eierkonsentrasjonsregler gir stabile og forutsigbare rammevilkår.
5. Nordland fylkesting legger til grunn at regelverket også fremover skal sikre reelle muligheter for rekruttering til fiskeryrket, herunder gjennom ordninger i åpen gruppe.
6. Nordland fylkesting ber om at regelverket i større grad legger til rette for og gir insentiver til helårsfiske og kombinasjonsdrift i kystflåten, herunder fiske etter flere arter gjennom året, slik at faktisk aktivitet og stabil råstofftilgang til landbasert industri styrkes.
7. Nordland fylkesting ber om at de samlede virkningene av regelendringene for flåtestruktur, rekruttering, faktisk aktivitet i fisket og regional fordeling av fiskeressurser vurderes samlet og over tid, og forutsetter at det åpnes for nødvendige justeringer dersom målene om levende kystsamfunn ikke nås.
8. Nordland fylkesting oversender den vedtatte høringsuttalelsen til Fiskeridirektoratet innen fastsatt høringsfrist.

15.06.2026 Fylkestinget

Per Anton Nesjan, Rødt, fremmet følgende helhetlige forslag:

Nordland fylkesting viser til høringen om strukturgevinst og overgang til fiskeritillatelser.

Nordland fylkesting understreker at de villevende marine ressursene tilhører fellesskapet og skal forvaltes i samsvar med havressurslovens formål om bærekraftig og samfunnsmessig forsvarlig forvaltning.

Nordland fylkesting mener at endringer i kvote- og tillatelsessystemet må bidra til å styrke

kystsamfunnenes andel av verdiskapingen og motvirke ytterligere konsentrasjon av fiskerettigheter på færre fartøy og eiere.

Nordland fylkesting ber om at:

- 1. Strukturgevinst tilbakeføres til fellesskapet**
Strukturgevinster som oppstår ved utløp av strukturordninger skal i størst mulig grad tilbakeføres til aktive fiskere og fartøygrupper, og ikke bidra til ytterligere oppbygging av private kvoteverdier.
- 2. Kystflåten prioriteres**
Ved framtidig fordeling av strukturgevinst skal det legges særlig vekt på fartøy som bidrar til aktivitet, lokale landinger og sysselsetting i kystsamfunnene.
- 3. Konsentrasjon begrenses**
Regelverket må innrettes slik at eierskap og kontroll over fiskerettigheter ikke samles på stadig færre hender. Kvotesystemet skal fremme spredt eierskap og rekruttering.
- 4. Lokalsamfunn sikres varige ringvirkninger**
Ved vurdering av nye fordelingsmodeller skal virkninger for bosetting, foredlingsindustri, mottaksstruktur og lokal verdiskaping tillegges vesentlig vekt.
- 5. Bærekraft skal være overordnet**
All fordeling av fiskeressurser skal skje innenfor biologisk forsvarlige rammer basert på føre-var-prinsippet og oppdatert havfaglig kunnskap.
- 6. Fellesskapets råderett styrkes**
Fylkestinget legger til grunn at fiskeritillatelser ikke må utvikles til private og varige formuesobjekter løsrevet fra samfunnets styringsrett over ressursene.

Tina Sandnes Denstad, Arbeiderpartiet, fremmet følgende tilleggsforslag og nytt punkt 9 fra Arbeiderpartiet og SV-Sosialistisk Venstreparti:

Punkt 1. Tilleggsforslag til fylkesrådets innstilling (ny setning):

Nordland fylkesting ber derfor om at vedtatte begrensninger på eierkonsentrasjon i kystflåten, jfr. Meld. St. 4 (2024–2025) vedtak 586–588, innføres og gjøres virksomme *før* fordelingen av strukturgevinst starter.

Punkt 2. Tilleggsforslag til fylkesrådets innstilling (ny setning):

Nordland fylkesting ber derfor om at gjeldende kvotetak videreføres inntil virkningene av kvotetaskombinasjonene til 4+2 og 5+3 i kystflåten er forsvarlig utredet jmf. målet om begrensninger av eier og kvotekonsentrasjon.

Punkt 3. Tilleggsforslag til fylkesrådets innstilling (ny setning):

Nordland fylkesting ber om at strukturgevinst tilbakeføres til de fartøygruppene og hjemmelslengdegruppene den opprinnelig er hentet fra, i tråd med de prinsipper Stortinget har lagt til grunn.

Punkt 5. Tilleggsforslag til fylkesrådets innstilling (ny setning):

Nordland fylkesting ber derfor om at grunnkvoter knyttet til rekrutteringsordningen også omfattes av fordelingen av strukturgevinst, på lik linje med øvrige grunnkvoter.

Nytt punkt 9:

Nordland fylkesting ber om at den generelle dispensasjonsadgangen fra driftskravet ved strukturering (§ 8 andre ledd i forslag til forskrift) ikke videreføres, og at dispensasjon bare gis i klart avgrensede tilfeller utenfor rederiets kontroll.

Næringskomiteens innstilling ble lagt frem av saksordfører Tina Sandnes Denstad, Arbeiderpartiet:

1. Nordland fylkesting legger til grunn at endringer i fiskeriregelverket samlet sett skal bidra til levende kystsamfunn, regional verdiskaping og sysselsetting langs kysten i Nordland.
2. Nordland fylkesting ber om at strukturvoteordningen og eventuelle endringer i kvotetak i kystflåten utformes slik at økt eier- og kvotekonsentrasjon begrenses, og at mangfoldet i flåtestrukturen opprettholdes.
3. Nordland fylkesting understreker at fordeling av strukturgevinst må bidra til å styrke grunnkvotene i aktive fartøygrupper og at hensynet til eksisterende flåtestruktur og verdiskaping ivaretas.
4. Nordland fylkesting ber om at håndteringen av strukturgevinst i forhold til kvotetak og eierkonsentrasjonsregler gir stabile og forutsigbare rammevilkår.
5. Nordland fylkesting legger til grunn at regelverket også fremover skal sikre reelle muligheter for rekruttering til fiskeryrket, herunder gjennom ordninger i åpen gruppe.
6. Nordland fylkesting ber om at regelverket i større grad legger til rette for og gir insentiver til helårsfiske og kombinasjonsdrift i kystflåten, herunder fiske etter flere arter gjennom året, slik at faktisk aktivitet og stabil råstofftilgang til landbasert industri styrkes.
7. Nordland fylkesting ber om at de samlede virkningene av regelendringene for flåtestruktur, rekruttering, faktisk aktivitet i fisket og regional fordeling av fiskeressurser vurderes samlet og over tid, og forutsetter at det åpnes for nødvendige justeringer dersom målene om levende kystsamfunn ikke nås.
8. Nordland fylkesting oversender den vedtatte høringsuttalelsen til Fiskeridirektoratet innen fastsatt høringsfrist.

Votering i plenum

Helhetlig forslag fra Rødt fikk 5 stemmer (3 Rødt, 1 Miljøpartiet De Grønne, 1 Uavhengig) og falt.

Arbeiderpartiet og SV-Sosialistisk Venstreparti tilleggssforslag og til nytt punkt 9 fikk 21 stemmer (11 Arbeiderpartiet, 3 Rødt, 1 Miljøpartiet De Grønne, 4 SV-Sosialistisk Venstreparti, 1 Uavhengig, 1 Industri- og Næringspartiet) og falt.

Næringskomiteens innstilling vedtatt med 39 stemmer (11 Arbeiderpartiet, 5 Senterpartiet, 11 Høyre, 5 Fremskrittspartiet, 1 Miljøpartiet De Grønne, 2 SV-Sosialistisk Venstreparti - Vegard Lind-Jæger, Kyrre Didriksen, 1 Venstres, 1 Kristelig Folkeparti, 1 Uavhengig, 1 Industri- og Næringspartiet) mot 5 stemmer (3 Rødt, 2 SV-Sosialistisk Venstreparti - Åshild Pettersen, Christian Torset).

Permisjoner

Odin Rønning, Fremskrittspartiet

Vedtak

1. Nordland fylkekesting legger til grunn at endringer i fiskeriregelverket samlet sett skal bidra til levende kystsamfunn, regional verdiskaping og sysselsetting langs kysten i Nordland.
2. Nordland fylkekesting ber om at strukturkvoteordningen og eventuelle endringer i kvotetak i kystflåten utformes slik at økt eier- og kvotekonsentrasjon begrenses, og at mangfoldet i flåtestrukturen opprettholdes.
3. Nordland fylkekesting understreker at fordeling av strukturgevinst må bidra til å styrke grunnkvotene i aktive fartøygrupper og at hensynet til eksisterende flåtestruktur og verdiskaping ivaretas.
4. Nordland fylkekesting ber om at håndteringen av strukturgevinst i forhold til kvotetak og eierkonsentrasjonsregler gir stabile og forutsigbare rammevilkår.
5. Nordland fylkekesting legger til grunn at regelverket også fremover skal sikre reelle muligheter for rekruttering til fiskeryrket, herunder gjennom ordninger i åpen gruppe.
6. Nordland fylkekesting ber om at regelverket i større grad legger til rette for og gir insentiver til helårsfiske og kombinasjonsdrift i kystflåten, herunder fiske etter flere arter gjennom året, slik at faktisk aktivitet og stabil råstofftilgang til landbasert industri styrkes.
7. Nordland fylkekesting ber om at de samlede virkningene av regelendringene for flåtestruktur, rekruttering, faktisk aktivitet i fisket og regional fordeling av fiskeressurser vurderes samlet og over tid, og forutsetter at det åpnes for nødvendige justeringer dersom målene om levende kystsamfunn ikke nås.
8. Nordland fylkekesting oversender den vedtatte høringsuttalelsen til Fiskeridirektoratet innen fastsatt høringsfrist.

Vedlegg

Tittel	DokID
Høring - fiskeritillatelser, kvotetak og fordeling av strukturgevinst - høringsfrist 26.06.2026	1962140
Høringsnotat - fiskeritillatelser, kvotetak, strukturgevinst.pdf	1962141